

**ZAKRES TEMATYCZNY XII KONKURSU WIEDZY
PN. „TRÓJBÓJ PRZYRODNICZY”**

I. OCHRONA PRZYRODY W POLSCE

- gatunki chronione roślin, zwierząt i grzybów – rozpoznawanie;
- formy ochrony przyrody w Polsce;
- parki narodowe w Polsce (wiadomości ogólne: położenie, przedmiot ochrony, najbardziej charakterystyczne elementy np.: logo, organizmy podlegające ochronie gatunkowej, formy krajobrazu);
- Rezerwat Biosfery „Bory Tucholskie”;
- wiadomości ogólne o Parku Narodowym „Bory Tucholskie”;
- Natura 2000 ze szczególnym uwzględnieniem OSO Bory Tucholskie, OSO Wielki Sandr Brdy i OOS Sandr Brdy;

II. OCHRONA ŚRODOWISKA

- zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby;
- kwaśne deszcze;
- dziura ozonowa;
- smog;
- efekt cieplarniany;
- odpady i recykling;
- odnawialne i nieodnawialne źródła energii;
- alternatywne źródła energii;
- znaki związane z ochroną środowiska umieszczane na produktach;

III. EKOLOGIA

- pojęcia: ekosystem, biotop, biocenoza, gatunek, populacja i jej cechy, gatunek wskaźnikowy;
- typy ekosystemów, np. wodne, leśne, łąkowe;
- oddziaływania między organizmami (antagonistyczne i nieantagonistyczne);
- sukcesja (pierwotna i wtórna, przykłady);
- potencjał ekologiczny (optimum ekologiczne, organizmy steno- i eurytopowe);
- sieć troficzna i zależności pokarmowe;

IV. BIORÓŻNORODNOŚĆ

- wpływ antropopresji na różnorodność gatunkową (monokultura, gatunki synantropijne);
- zagrożenia dla bioróżnorodności;
- inwazyjne gatunki obce roślin i zwierząt;

V. BOGACTWO PRZYRODY OŻYWIONEJ

- rozpoznawanie drzew i krzewów;
- przystosowania roślin i zwierząt do różnych środowisk życia;
- porosty (budowa, typy morfologiczne plech, rola w przyrodzie);
- grzyby (budowa, podział na jadalne i niejadalne, rola w przyrodzie);

VI. PROGRAM KL. I-IV DLA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH Z ZAKRESU WIEDZY BIOLOGICZNEJ